

FAKULTET POLITIČKIH ZNANOSTI 2015-2019

IZVJEŠTAJ O PROVEDBI STRATEGIJE RAZVOJA ZNANSTVENO-ISTRAŽIVAČKE DJELATNOSTI 2014-2020

Fakultet političkih znanosti je nastavna i znanstvena organizacija u kojoj djeluje 57 znanstvenika izabranih u različita znanstveno-nastavna (10 redovitih profesora u trajnom zvanju, 6 redovitih profesora, 10 izvanrednih profesora i 32 docenta), te 13 znanstvenih novaka, asistenata i postdoktoranata. Znanstvenici djeluju u svim granama polja politologije, u polju informacijskih i komunikacijskih znanosti (grane: komunikologija, odnosi s javnošću, masovni mediji, novinarstvo), ali i u polju sociologije. Najviše znanstvenika, nešto više od dvije trećine, izabrano je u znanstveno polje politologije, nešto više od jedne četvrtine izabrano je u znanstveno polje informacijskih i komunikacijskih znanosti, dok je većina ostalih izabrana u znanstveno polje sociologije. Ovi znanstvenici svojim radom zahvaćaju sva područja politologije, te područja medijskih i komunikacijskih studija, novinarstva i medijske produkcije, a zahvaćaju na interdisciplinarni način i područja političke i socijalne psihologije, političke sociologije, političke filozofije, etike, sociologije kulture, medija, svakodnevnog života, urbane sociologije, sociolingvistike, političke povijesti i političke ekonomije. Širok raspon interesa, istraživačko iskustvo i kompetentnost zaposlenika Fakulteta političkih znanosti čini Fakultet znanstvenom organizacijom s izrazitom interdisciplinarnom orijentacijom i sposobnošću provođenja interdisciplinarnih istraživanja.

U proteklih pet godina nastavnici Fakulteta političkih znanosti provodili su ili su sudjelovali kao istraživači u više projekata financiranih iz raznih međunarodnih i nacionalnih izvora te su sudjelovali u više istraživačkih mreža. Nakon osnivanja Ureda za istraživanje i međunarodne projekte, na Fakultetu se znatno povećao broj domaćih i međunarodnih projekata na kojima sudjeluju nastavnici i istraživači Fakulteta, bilo kao partneri u kolaborativnim projektima, bilo kao nositelji prijava. Također se izrazito povećao broj prijava na projekte financirane iz međunarodnih, poglavito europskih, izvora. U prijavama i provođenju projekata sudjelovali su zaposlenici u svim znanstveno-nastavnim i suradničkim zvanjima. Uz postojeća četiri znanstvena centra, mladi znanstvenici su osnivači dva nova istraživačka centra proizašla iz projekata i zaslužni su za najveći broj prijava na znanstvene projekte. Nadalje, valja dodati da je kroz projekte u nekoliko posljednjih godina djelomično ili u potpunosti financiran doktorski studij za najmanje 2 doktoranada, što je omogućilo ovim studentima znatno bolje uvjete studiranja.

Od 2014. godine znatno se povećao broj projekata na kojima sudjeluju znanstvenici zaposleni na Fakultetu, a posebno doktorski studenti. Mlađi znanstvenici su pokazali izrazito velik interes i želju za rad na projektima, a u posljednjih nekoliko godina, kroz rad na projektima, stekli su i potrebne vještine za pisanje projektnih prijedloga, obavljanje istraživačkih aktivnosti i provođenje projekata, kao i administrativno upravljanje projektima. Time se osiguravaju kontinuitet i perspektiva znanstvenog razvoja Fakulteta. Kroz mnogobrojne projektne aktivnosti provedene u posljednje tri godine oblikovala se skupina istraživača koja je stekla jezgru znanja vještina i znanja koja može nositi buduće projektne aktivnosti. Projekti na kojima sudjeluju nastavnici Fakulteta financirani su iz izvora poput Europskog socijalnog fonda, IPA

programa, FP 7 – sedmog okvirnog programa EU, Jean Monnet programa, Erasmus plus programa, Marie Curie programa, Hrvatske zaklade za znanost, Sveučilišta u Zagrebu te Švicarske i Norveške zaklade za znanost. Trenutno su u tijeku prijave na projektne natječaje financirane iz programa Obzor 2020, ESF i Jean Monnet. U veljači 2017. na Fakultetu su bili u tijeku sljedeći projekti:

Projekt	Program	Voditelj	STATUS	Trajanje mjeseci	Datum potpisa	Vrijedi od:	Vrijedi do:
Lost in transition: (mis)use of transitional justice mechanisms in post-conflict countries (TransJusMem)	NEWFELPRO (Marie Curie FP7- PEOPLE-2011-COFUND program)	Ana Ljubojević (Dejan Jović)	nositelj	12	2.9.2015	9.11.2015	31.12.2017
STAR VOICE: "Karlovac public & civil partnership for citizens participation and increased transparency for the revitalisation of the old town centre Zvijezda"	IPA 2012: Building Local Partnerships for Open Governance and Fight against Corruption in Responsible Management of Natural Resources	Ana Matan	partner	18	9.11.2015	10.11.2015	9.4.2017
bEUcitizen	FP7-SSH-2012-1	CEDIM (Viktor Koska, Josip Šipić, Vedrana Baričević, Danijela Antičić Lović, Nebojša Blanuša, Ana Matan)	partner	48	20.5.2013	1.5.2013	30.4.2017
Racism and Xenophobia: For Refugee and Ethnic Equality (RAX FREE)	IPA 2012: Building Capacities of CSOs for Ensuring Effective Implementation of	CEDIM Vedrana Baričević, Danijela Antičić Lović,	partner	18	1.11.2015	1.11.2015	1.5.2017

	the EU Standards in the Enforcement of Human Rights	Nebojša Blanuša					
Networks of European Integration	ERASMUS+ - Jean Monnet Chair	Hrvoje Špehar	nositelj	36	24.9.2014	1.9.2014	31.8.2017
Europeanization of the Western Balkans	ERASMUS+ - Jean Monnet Module	Nataša Beširević	nositelj	36	17.10.2014	1.9.2014	31.8.2017
Actor analysis in health policy formulation in	NEWFELPRO (Marie Curie FP7- PEOPLE-	Dagmar Radin	nositelj	24	26.8.2015	1.9.2015	31.8.2017

Svi ovi pokazatelji ukazuju na značajan iskorak u vrijednosti, brojnosti i tematskoj raznolikosti znanstvenih projekata koji je Fakultet ostvario u odnosu na razdoblje od prije pet godina kada na Fakultetu nije postojao niti jedan međunarodni projekt. Kroz sudjelovanje u projektima u posljednje tri godine znanstvenici Fakulteta političkih znanosti stekli su vrijedna iskustva i vještine u prijavljivanju i provođenju projekata, kao i administrativnom upravljanju projektima, koja će osigurati nastavak istraživačkih aktivnosti. Također, kroz sudjelovanje u projektima povećan je broj radova objavljenih u međunarodnim znanstvenim časopisima, što je samo po sebi znatno pridonijelo povećanju kvalitete znanstvenog rada. Kroz provođenje niza projekata financiranih iz različitih izvora fakultetske službe su stekle znanja i iskustva za provedbu projekata i pružanje administrativne potpore znanstvenim istraživanjima.

S obzirom na dosadašnja iskustva, dodatne napore i resurse je potrebno uložiti u jačanje znanstvenih i istraživačkih kapaciteta sudionika u projektima, kroz edukacije u sklopu projektnih aktivnosti i kroz namjenski organizirane edukativne aktivnosti usmjerene na jačanje sposobnosti za provođenje istraživanja. Posebno je značajno sudjelovanje naših znanstvenika u međunarodnim znanstvenim mrežama poput COST mreže i CEDAR mreže.

Većina znanstvenika s Fakulteta rezultate svojih istraživanja redovito prezentira ponajprije na međunarodnim konferencijama, a zatim i na konferencijama u susjednim zemljama te na domaćim znanstvenim konferencijama. Potrebno je istaknuti regionalnu konferenciju „Nacionalne manjine u demokratskim društvima“ koja se kontinuirano održava jednom godišnje od 1997. Domaće znanstvene konferencije iz područja medijskih i komunikacijskih studija vrlo su rijetke, a kada je riječ o regionalnim konferencijama Fakultet je napravio iskorak 2010. kada je inicirao konferenciju „Vjerodostojnost medija“ koja se od tada održava na jednoj od akademskih institucija u regiji. Učinjen je dodatni iskorak u međunarodnoj vidljivosti institucije i Sveučilišta time što je Fakultet bio organizator, domaćin ili suorganizator nekih od najvećih konferencija o medijima i komunikacijama u regiji i ujedno najvećih konferencija na ovoj instituciji, privukavši stotine znanstvenike iz cijelog svijeta. Konferencije su ostvarene u suradnji s krovnim europskim i svjetskim znanstvenim asocijacijama i mrežama koje uključuju

CEECOM, ICA, ECREA, IPSA, COST, EJTA te druge nacionalne znanstvene institucije i sastavnice Sveučilišta u Zagrebu. Centar za istraživanje medija i komunikacije organizirao je 2015. najveću znanstvenu konferenciju u medijskim i komunikacijskim studijama u Hrvatskoj s preko 120 sudionika, u suorganizaciji s konzorcijem CEECOM, Europskim udruženjem za istraživanje i obrazovanje u komunikacijskim studijama ECREA i najvažnijim svjetskim udruženjem za komunikacijske znanosti ICA-om. Bila je zapažena i konferencija „Urban media studies“ u suorganizaciji Fakulteta i ECREA-e. Nastavnici Fakulteta sudjeluju u radnim i upravljačkim tijelima međunarodnih znanstvenih organizacija čime se također povećava međunarodna vidljivost.

Za međunarodnu vidljivost istraživanja u kojima sudjeluju znanstvenici s našeg Fakulteta veliku ulogu imaju i znanstveni časopisi čiji je naš Fakultet izdavač ili suizdavač, a prije svega to su časopisi Medijske studije, koje se indeksiraju u znanstvenim bazama Scopus i ESCI, Web of Science, te Politička misao, koja se indeksira u Scopusu i izlazi više od 50 godina. Upravo zahvaljujući časopisima Politička misao i Medijske studije razvijene su međunarodne mreže znanstvenika koje okupljaju oko više stotina članova (autora priloga i recenzenata časopisa) unutar kojih su pokrenute nove suradnje, bilo individualne bilo institucionalne. Fakultet je izdavač i znanstvenog časopisa Europske studije te stručnog časopisa Političke analize, a suizdavač je znanstvenih časopisa Anali Hrvatskoga politološkog društva i Političke perspektive. Fakultet ima i dvije biblioteke (nizove knjiga): Politička misao i Političke analize. Nastavnici Fakulteta također sudjeluju u uredništvima brojnih međunarodnih časopisa i izdavačkih kuća u inozemstvu.

Diseminacija istraživačkih rezultata i vidljivost istraživanja je također segment u kojem su se u posljednje tri godine dogodile znatne promjene, koje su rezultat povećane vidljivosti pojedinih projekata i pojedinih istraživača. Međutim to još ne znači da Fakultet može biti sasvim zadovoljan svojom vidljivošću u svjetskoj znanstvenoj produkciji i mjestom u znanstvenoj zajednici. Stoga je potrebno više učiniti na diseminaciji rezultata istraživanja kao i na povećanoj prepoznatljivosti znanstvenog identiteta Fakulteta političkih znanosti kako bi postao institucija koja se ističe kvalitetom znanstvenog rada. Diseminacija istraživačkih rezultata ostvarena je i kroz program studentskih medija te popularizaciju znanosti i medijske pismenosti. U dosadašnjim istraživačkim projektima Fakultet političkih znanosti je surađivao prije svega s nevladinim organizacijama i udrugama te drugim znanstvenim organizacijama, a tek vrlo malo s poslovnim subjektima, i to uglavnom u sektoru medija i komunikacija.

Povećanje broja istraživačkih projekata, te posebno projekata s međunarodnom dimenzijom, pozitivno se odrazilo i na objavljivanje u međunarodnim časopisima i publikacijama, poglavito na engleskom jeziku. Primjetna je promjena kulture objavljivanja znanstvenih radova, pri čemu se sve više znanstvenika na Fakultetu trudi objavljivati u međunarodnim znanstvenim časopisima na engleskom jeziku. Također se može primijetiti znatnije sudjelovanje nastavnika Fakulteta na međunarodnim znanstvenim skupovima u organizaciji stranih sveučilišta, međunarodnim znanstveno-istraživačkim udruženjima (ICA, CEECOM, IAMCR, ECREA, ISA, IPSA, itd.) te međunarodnih znanstveno-istraživačkih mreža, prije svega u mreži COST, CEDAR, kao i na ljetnim školama i drugim oblicima edukativnih aktivnosti usmjerenim na jačanje istraživačkih kapaciteta.

U smislu organizacije znanstvenog rada i upravljanja istraživačkim aktivnostima na Fakultetu primjetno je da su istraživački centri, koji ostvaruju brojne znanstvene aktivnosti, relativno

slabo povezani jedan s drugim i da o svojim aktivnostima ne informiraju dovoljno druge cjeline na Fakultetu.

Znanstveno-istraživački projekti provode se u znanstvenim granama političke teorije/ povijesti političkih ideja, hrvatske politike/politike Europske unije, komparativne politike, međunarodnih odnosa i nacionalne sigurnosti, javnih politika/javnog upravljanja, novinarstva, medijskih studija i medijske politike. Dosadašnji projekti su primarno bili usmjereni na jedno od navedenih područja bez veće povezanosti među granama politologije odnosno interdisciplinarnog povezivanja politologije i komunikologije, iako se posljednjih godina to popravlja i povećava se međugranska i interdisciplinarna suradnja.

Znanstvenu produkciju proizašlu iz znanstvenih projekata koji su se dosad provodili na Fakultetu političkih znanosti karakterizira izrazita usmjerenost na teme iz političkog sustava Hrvatske, medijskih i komunikacijskih studija, a tek dijelom i na teme s regionalnom perspektivom. Ovakva istraživačka orijentacija ima za posljedicu činjenicu da objavljeni radovi imaju primarno nacionalni i donekle regionalni fokus. Velik broj radova nastavnika Fakulteta političkih znanosti objavljen je u domaćim časopisima, i to uglavnom u časopisima kojima je Fakultet izdavač. Tek manji broj radova objavljen je ili u međunarodnim zbornicima ili u časopisima kojima Fakultet nije izdavač. U posljednjih nekoliko godina na Fakultetu su ostvareni znatni iskoraci u proizvodnji istraživačkih rezultata koji mogu biti korišteni kao osnova za provođenje sekundarnih istraživanja od strane drugih autora. Kroz ove aktivnosti kreirana je velika količina podataka o izborima, izbornom ponašanju, stavovima i vrijednostima građana, socijalnoj politici, demokraciji, političkim odlukama i dnevnom redu, stranačkim programima, medijskoj pismenosti, medijskim publikama, povjerenju u medije, novinarskoj profesiji i obrazovanju novinara, kao i drugim aspektima demokracije, političkog sustava i medijskog sustava u Hrvatskoj koji su u potpunosti dostupni međunarodnim i domaćim istraživačima na zahtjev ili preko javnih mrežnih stranica.

Dio nastavnika Fakulteta su gostujući nastavnici na sveučilištima u Europi i Americi, kao i mentori studentima na razmjeni u okviru programa Erasmus na svojim kolegijima na engleskom jeziku. Nastavnici, također, sudjeluju u evaluacijama znanstvenih projekata, studijskih programa i doktorskih teza u inozemstvu, a neki njihovi radovi uvršteni su u silabe u inozemstvu.

Metodološke vještine znanstvenika na instituciji kvalificiraju ih za provedbu konkurentnih istraživanja i objavljivanja znanstvenih studija u visoko rangiranim časopisima, ali postoji potreba i za daljnjim metodološkim usavršavanjem, posebice u kvantitativnim metodologijama. To bi rezultiralo višom razinom međunarodne vidljivosti i poželjnosti Fakulteta kao partnerske institucije u međunarodnim projektima. Niska vidljivost institucije, a time i percepcija Fakulteta kao potencijalnog partnera, posljedica je i niske dosadašnje razine sudjelovanja na međunarodnim konferencijama i objavljivanja u međunarodnim časopisima. Ipak, Fakultet je poduzeo znatne napore kako bi svojim zaposlenicima omogućio usavršavanje postojećih i stjecanje dodatnih istraživačkih vještina, te olakšao objavljivanje u međunarodnim časopisima te sudjelovanje na međunarodnim konferencijama. U sljedećem razdoblju potrebno je učiniti dodatne napore kako bi se postojeći sustav institucionalizirao i ojačao.

U segmentu znanstvene suradnje primjećuje se da broj radova objavljenih u suautorstvu s drugim znanstvenicima, bilo međunarodnim bilo domaćim, čini relativno mali dio ukupnog broja objavljenih radova, pri čemu je fokus suradnje i dalje na temama iz nacionalne i

regionalne politike te studija medijskih publika i europskih identiteta. Ova suradnja iskazuje se kroz radove koje su zaposlenici Fakulteta proizveli u sklopu međunarodnih projekata u kojima su surađivali ili u sklopu zajedničkog rada s inozemnim znanstvenicima na člancima, knjigama ili poglavljima u zbornicima radova komparativnog karaktera. Dio radova proizašao je iz znanstvene suradnje, ali je znatan dio radova proizašao iz suradnje na različitim stručnim projektima. Jedan od mogućih razloga relativno slabo razvijene međunarodne suradnje je učestalost sudjelovanja na međunarodnim znanstvenim skupovima. Do prije nekoliko godina sudjelovanje zaposlenika Fakulteta na međunarodnim znanstvenim skupovima je bilo relativno rijetko i uglavnom je bilo ograničeno na skupove IPSA-e i IAMCR-a ili regionalne skupove. Međutim, u posljednjih nekoliko godina primjećuje se porast sudjelovanja na međunarodnim konferencijama organiziranim od strane europskih i svjetskih istraživačkih mreža politologije, komunikologije i medijskih studija pa su u posljednjih nekoliko godina zaposlenici Fakulteta gotovo redovni sudionici skupova koje organiziraju ECPR, ECREA, CEECOM-a, MPSA, ICA i druga međunarodna udruženja.

Međunarodna suradnja Fakulteta može se razvrstati na suradnju sa znanstvenicima iz neposrednog susjedstva, koja obuhvaća oko 40% radova proizašlih iz međunarodne suradnje, te suradnju sa znanstvenicima izvan regije, koja obuhvaća oko 60% ukupnog broja objavljenih radova iz suradnje. U medijskim i komunikacijskim studijama istraživanja se usmjeravaju na pitanja identiteta, urbane komunikacije, medijske pismenosti, profesionalizacije novinarstva, medijskih sustava i medijskih publika iz komparativne perspektive. Posljedica znatne usmjerenosti na sadržaje iz nacionalne politike je da se znanstvenici Fakulteta nalaze u nepovoljnijoj poziciji prilikom prijave međunarodnih projekata. Njihovo sudjelovanje u međunarodnoj suradnji primarno se ostvaruje kroz status eksperta za zemlju iz koje dolaze, ili se ostvaruje kroz međunarodne projekte koji u istraživačkom fokusu imaju Hrvatsku ili regiju, što je za malu zemlju donekle logično, ali nije dostatno. Stoga je u sljedećem razdoblju potrebno intenzivnije raditi na razvoju projekata koji bi uključivali teme iz nacionalne i regionalne politike koje imaju širu relevantnost i mogu biti zanimljive kao sadržaj međunarodne suradnje.